

7.

METODICKÝ POKYN

odboru environmentálních rizik Ministerstva životního prostředí pro postup při zpracování dokumentu „Návrh na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B“ podle zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Určeno:

Resortním organizacím Ministerstva životního prostředí
Krajským úřadům a orgánům krajů v přenesené působnosti

Čl. 1

Úvod

Ministerstvo životního prostředí doporučuje tímto metodickým pokynem způsob zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B a zpracování dokumentu o tomto zařazení, vyplývající z ustanovení zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), dále jen „zákon“.

Tento metodický pokyn je určen správním úřadům, ale má pomoci také právníkům a podnikajícím fyzickým osobám, jakož i kontrolním orgánům, které budou provádět inspekce podle zákona.

Metodický pokyn je zaměřen na:

- způsob zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B,
- zpracování dokumentu o zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B,
- zpracování protokolu o nezařazení objektu nebo zařízení.

Metodika zařazování objektů nebo zařízení do skupiny A nebo B a zpracování dokumentu o zařazení nebo nezařazení uvedená v následujících článcích sleduje posloupnost jednotlivých ustanovení zákona.

Čl. 2

Seznam

V § 3, odst. 1 písm. a) zákona je uvedena povinnost pro právnickou osobu nebo podnikající fyzickou osobu, která užívá objekt nebo zařízení ve kterém jsou umístěny nebezpečné látky uvedené v příloze č. 1 tabulka I nebo tabulka II zákona, zpracovat jejich seznam. Určení množství, umístění, druhu a klasifikace nebezpečných látek je obsahem metodického pokynu MŽP „Posouzení objektu nebo zařízení s vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a plnění obecných povinností právníky nebo podnikajícími fyzickými osobami“, včetně detailního popisu pojmů.

Čl. 3

Zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B

Pro zjištění, zda je nutno zařadit objekt nebo zařízení do skupiny A nebo B, je třeba provést několik kroků.

V prvním kroku procesu zařazování objektů nebo zařízení do skupin se použijí kritéria uvedená v § 3 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona. Pokud umístěné množství nebezpečné látky překračuje některé z klasifikačních množství tabulky I nebo II přílohy č. 1 zákona, je objekt nebo zařazení zařazen do skupiny A nebo B.

Zjištění, že právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba nemá ve svém objektu nebo zařízení množství nebezpečných látek odpovídající klasifikačnímu množství pro zařazení do skupiny A nebo B, a to ani podle seznamu jmenovitě vybraných nebezpečných látek (tabulka I přílohy č. 1 zákona), ani podle seznamu ostatních nebezpečných látek, klasifikovaných do skupin podle jejich nebezpečných vlastností (tabulka II přílohy č. 1 zákona), ještě neznamená, že objekt nebo zařízení do některé ze skupin nepřísluší. Pokud není překročeno klasifikační množství nebezpečných látek přímo, ale v objektu nebo zařízení je umístěno více menších množství nebezpečných látek (větší než 2% – viz článek 5 metodického pokynu MŽP „Posouzení objektu nebo zařízení s vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a plnění obecných povinností právníky nebo podnikajícími fyzickými osobami“), je nutno sečíst jejich poměrná množství (§ 3 odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. b) zákona).

U některých skupin nebezpečných látek, které mají obdobné nebezpečné vlastnosti, se pro účely zařazení do skupiny A nebo B počítají jejich poměrná množství. Pro účely zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B se používá

sčítání všech poměrných množství podle vzorce, uvedeného v části 2 v příloze č. 1 zákona. Příklad sčítání poměrných množství je uveden v příloze č. 1 tohoto metodického pokynu.

Ve druhém kroku procesu zařazování objektů nebo zařízení do skupin se vzorec pro sčítání poměrných množství uplatní nejprve pro nebezpečné látky uvedené ve sloupci 1 tabulky I nebo II v příloze č. 1 zákona (klasifikační množství pro skupinu A). Pokud je hodnota výsledného ukazatele vyjadřující součet poměrů menší než 1, další ustanovení zákona se na objekt nebo zařízení nevztahují, mimo povinnosti uvedené v § 4 odst. 1. Pokud je při použití klasifikačních množství z prvního sloupce výsledná hodnota rovna nebo větší než 1, je objekt nebo zařízení zařazeno do skupiny A.

Ve třetím kroku procesu zařazování objektů nebo zařízení do skupin je nutno opakovat výpočet pro sčítání poměrných množství pro nebezpečné látky uvedené ve sloupci 2 tabulky I nebo II v příloze č. 1 zákona (klasifikační množství pro skupinu B). Pokud je hodnota výsledného ukazatele vyjadřující součet poměrů menší než 1, zůstává objekt nebo zařízení zařazeno do skupiny A. Pokud je při použití klasifikačních množství z prvního sloupce výsledná hodnota rovna nebo větší než 1, je objekt nebo zařízení zařazeno do skupiny B.

Pro správnou klasifikaci látek umístěných v objektu nebo zařízení je v některých případech nutno prověřit třikrát, zdali součet jejich poměrných množství není roven nebo větší než 1. Kombinace nebezpečných vlastností nebezpečných látek umístěných v objektu nebo zařízení, jejichž poměry se společně sčítají, jsou uvedeny v příloze č. 1 část 2 v bodě 1 písm. a) až c) zákona. Zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B se provede v případě, že alespoň jeden ze součtů je roven nebo větší než 1. Výsledky jednotlivých součtů provedených podle písmen a) až c) se již dále spolu nesčítají.

Pokud objekt nebo zařízení splňuje klasifikační předpoklady pro zařazení do skupiny A nebo B, stává se podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba provozovatelem (§ 2 písm. c) zákona), který je povinen zpracovat a odeslat krajskému úřadu dokument návrhu na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B.

Čl. 4

Zpracování návrhu na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B

V § 5 zákona se provozovateli ukládá povinnost zaslat dokument navrhuující zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B příslušnému správnímu úřadu. Příslušný správní úřad ve smyslu zákona znamená krajský úřad, v jehož územním obvodu se objekt nebo zařízení fyzicky nachází.

Dokument (jehož formulář je uveden v příloze č. 2 zákona) obsahuje vedle identifikačních údajů také seznam, kde provozovatel zapíše druh, množství, klasifikaci a fyzikální formu všech nebezpečných látek umístěných v objektu nebo zařízení (viz seznam).

Do dokumentu provozovatel dále uvede stručný popis (v rozsahu cca 5 až 22 řádků) objektu nebo zařízení:

- stávající nebo plánované činnosti objektu nebo zařízení,
- okolí objektu nebo zařízení se všemi prvky, které mohou závažnou havárii způsobit nebo zhoršit její následky.

K dokumentu se připojí plán nebo mapa v měřítku 1 : 10 000, 1 : 25 000, ve které jsou zobrazeny všechny popisované prvky z okolí objektu nebo zařízení, které mohou závažnou havárii způsobit nebo zhoršit její následky.

Do příslušné části dokumentu se zapíše látka spolu s jejím klasifikačním množstvím (sloupec 1 nebo 2 tabulky I nebo II přílohy č. 1 zákona) použitým pro sčítání jejich poměrných množství, to všechno s doprovodným popisem provedeného výpočtu.

Právnické osoby odešlou dokument v písemné formě, podepsaný statutárním orgánem způsobem stanoveným v obchodním rejstříku krajskému úřadu (podepsaný originál) a také v elektronické formě. Na elektronické verzi se uvede jméno osoby, která podepsala originální dokument. Podnikající fyzické osoby se podepíší svým jménem.

Čl. 5

Zpracování dokumentu o nezařazení objektu nebo zařízení do skupiny

Na nebezpečné látky, uvedené ve sloupci 1 tabulky I nebo II v příloze zákona č. 1 (klasifikační množství pro skupinu A), které se vyskytují v množství stejném nebo menším než 2% klasifikačního množství, a jejich umístění v objektu nebo zařízení nemůže působit jako iniciátor závažné havárie nikde na jiném místě objektu nebo zařízení, se pohlíží jako na nebezpečné látky, která nejsou relevantní pro srovnávání s klasifikačními limity. Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba zpracuje seznam identifikovaných nebezpečných látek a skutečnost o nezařazení objektu nebo zařízení protokolárně zaznamená (§ 4 zákona, odst. 3 zákona). Seznam nebezpečných látek a protokol o nezařazení je podle § 33 a § 34 zákona uchován pro kontrolní účely. Vzor protokolu o nezařazení do skupiny je uveden v příloze č. 2 tohoto metodického pokynu.

Pokud se v objektu nebo zařízení vyskytnou nebezpečné látky v množství překračujícím 2% klasifikačního množství uvedeného ve sloupci 1 tabulky I nebo II v příloze č. 1, ale zároveň nedosahujícím množství uvedené ve sloupci 2 tabulky I nebo tabulky II (klasifikační množství pro skupinu B), jsou tato identifikovaná množství uvedena do seznamu nebezpečných látek. Právník nebo podnikající fyzická osoba tuto skutečnost protokolárně zaznamená (§ 4, odst. 3 zákona). Seznam nebezpečných látek a protokol o nezařazení zašle krajskému úřadu (§ 4, odst. 1 zákona) a stejnopis je uchován pro účely kontroly podle § 33 a § 34 zákona. Vzor protokolu o nezařazení do skupiny je uveden v příloze č. 3 tohoto metodického pokynu.

Čl. 6

Aktualizace návrhu na zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B

Aktualizace návrhu na zařazení se provádí po každé změně v objektu nebo zařízení podle § 16 zákona, která vede ke změně zařazení objektu nebo zařízení ke skupině A nebo B. Dokument s návrhem na nové zařazení po změně podmínek v objektu nebo zařízení je provozovatel povinen doručit krajskému úřadu do 1 měsíce od doby kdy ke změně došlo. Tento dokument je provozovatel povinen doručit krajskému úřadu do 1 měsíce též od ukončení činnosti v objektu nebo zařízení nebo ode dne, kdy se na něj přestanou vztahovat povinnosti podle tohoto zákona.

Čl. 7

Správní řízení ve věci návrhu na zařazení a jeho aktualizace

Návrhy na zařazení nebo jejich aktualizace schvaluje krajský úřad ve správním řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve správním řízení. Správní řízení je podle § 9 správního řádu postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva anebo povinnosti jmenovitě určené osoby, nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má anebo nemá. Stejná formulace je zopakována v části šesté § 67 a náležitosti rozhodnutí jsou pak uvedeny v §§ 68 – 70 správního řádu.

Příklady, které mohou ve správním řízení v případě návrhu na zařazení nebo jeho aktualizace nastat:

- a) první návrh na zařazení do skupiny A nebo B je schválen rozhodnutím podle §§ 67 – 70 správního řádu,
- b) aktualizace s návrhem přearažení objektu nebo zařízení do jiné skupiny je schválena novým rozhodnutím se současným zrušením původního rozhodnutí podle § 101 písm. d), c) správního řádu,
- c) aktualizace s návrhem vyřazení objektu nebo zařízení ze skupiny A nebo B je schválena novým rozhodnutím se současným zrušením původního rozhodnutí o zařazení do skupiny A nebo B podle §§ 101 a 102 správního řádu (tato situace může nastat v důsledku ukončení nebo změny činnosti s následným odstraněním nebezpečných látek umístěných v objektu nebo zařízení v množství překračujícím klasifikační množství uvedená v Příloze č. 1 zákona v tabulce I nebo II),
- d) protokol o nezařazení do skupiny A nebo B krajský úřad neschvaluje, pouze archivuje.

Na postup se vztahuje § 101 písm. d), e) správního řádu (nové rozhodnutí), neboť nastala skutečnost, která dříve neexistovala. Nové rozhodnutí je podle § 101 písm. e) vydáno proto, že tak vyžaduje zvláštní zákon, tj. zákon o prevenci závažných havárií. Pokud se postupuje podle citovaného § 101, potom se původní rozhodnutí podle § 102 odst. 9 správního řádu ruší.

Čl. 8

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 31. srpna 2006 a nahrazuje spolu s metodickým pokynem MŽP „Posouzení objektu nebo zařízení s vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a plnění obecných povinností právníky nebo podnikajícími fyzickými osobami“ metodický pokyn odboru environmentálních rizik Ministerstva životního prostředí pro postup při zařazování objektu nebo zařízení a zpracování oznámení podle zákona č. 353/1999 Sb., o prevenci závažných havárií ze dne 30. dubna 2004, publikovaný ve Věstníku MŽP v částce 3/2001.

V Praze dne 31. srpna 2006

Ing. Karel Bláha, CSc., v.r.
ředitel odboru environmentálních rizik

Příloha č. 1: Příklady použití sčítacího vzorce

Příklad 1

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o nebezpečných látkách včetně umístěného množství v posuzovaném objektu, použité pro výpočet v návrhu na zařazení do skupiny.

Látka	Množství t	Klasifikace látky	Klasifikační množství	
			A	B
aceton	150	vysoce hořlavá kapalina	5 000	50 000
dimethyl sulfát	0.3	vysoce toxická	5	20
dusitan sodný	5	oxidující	50	200
kyslík	20	vybraná látka	200	2 000
ropné produkty	385	vybraná látka	2 500	25 000
naftalen-1-amin	12	nebezpečná pro ŽP R51/53	200	500
peroxid vodíku	15	oxidující	50	200
thiofenol	5	toxická	50	200
zkapalněné vysoce hořlavé plyny	28	vybraná látka	50	200

Z tabulky je patrné, že umístěné množství žádné z nebezpečných látek nepřekračuje klasifikační množství pro zařazení do skupiny A nebo B. Z tohoto důvodu je použito sčítacího vzorce následovně.

1. Pro látky, které mají nebezpečné vlastnosti klasifikované jako výbušné s klasifikací R 2, oxidující, extrémně hořlavé kapaliny, vysoce hořlavé, vysoce hořlavé kapaliny, hořlavé kapaliny a výbušné s klasifikací R 3, s klasifikačním množstvím pro zařazení do skupiny A podle Tabulky II zákona.

$$\begin{aligned}
 N &= \frac{\text{aceton}}{5000} + \frac{\text{dusitan sodný}}{50} + \frac{\text{kyslík}}{200} + \frac{\text{ropné produkty}}{2\,500} + \frac{\text{peroxid vodíku}}{50} + \\
 &+ \frac{\text{zkapalněné vysoce hořlavé plyny}}{50} \\
 N &= \frac{150}{5000} + \frac{5}{50} + \frac{20}{200} + \frac{385}{2\,500} + \frac{15}{50} + \\
 &+ \frac{28}{50} = \mathbf{1,244 \text{ což je } >1}
 \end{aligned}$$

2. Pro látky, které mají nebezpečné vlastnosti vysoce toxické, toxické a nebezpečné životnímu prostředí, s klasifikačním množstvím pro zařazení do skupiny A podle Tabulky II zákona.

$$\begin{aligned}
 N &= \frac{\text{dimethyl sulfát}}{5} + \frac{\text{naftalen-1-amin}}{500} + \frac{\text{thiofenol}}{50} \\
 N &= \frac{0,3}{5} + \frac{12}{500} + \frac{5}{50} = \mathbf{0,184 \text{ což je } <1}
 \end{aligned}$$

3. Pro první případ, ve kterém vychází ukazatel $N \gg 1$, se provede součet rovněž s klasifikačním množstvím pro zařazení do skupiny B (pouze pro látky v množství větším než 2 % klasifikačního množství pro zařazení do skupiny B).

$$\begin{aligned}
 N &= \frac{\text{dusitan sodný}}{200} + \frac{\text{peroxid vodíku}}{200} + \frac{\text{zkapalněné vysoce hořlavé plyny}}{200} \\
 N &= \frac{5}{200} + \frac{15}{200} + \frac{28}{200} = \mathbf{0,24 \text{ což je } <1}
 \end{aligned}$$

Výsledkem použití sčítacího vzorce v příkladu 1 je zařazení objektu do skupiny A.

Příklad 2

V následující tabulce jsou uvedeny údaje o nebezpečných látkách včetně umístěného množství v posuzovaném objektu použité pro výpočet v návrhu na zařazení do skupiny.

Látka	Množství t	Klasifikace látky	Klasifikační množství	
			A	B
chlór	15	vybraná látka	10	25
chlorid rtuťnatý	6.7	vysoce toxická	5	20
dimethyl sulfát	0.45	vysoce toxická	5	20
fenol	30	toxická	50	200
naftalen-1-amin	9	nebezpečná pro ŽP R51/R53	200	500
thiofenol	5	toxická	50	200

Z tabulky je patrné, že v případě chlóru a chloridu rtuťnatého je překročeno klasifikační množství pro zařazení do skupiny A, u žádné z látek není překročeno klasifikační množství pro zařazení do skupiny B. Z tohoto důvodu je použito sčítacího vzorce pro určení, zda objekt nemá být zařazen do skupiny B. Do výpočtu není zahrnut naftalen-1-amin, jehož množství je nižší než 2 % klasifikačního množství pro zařazení do skupiny B.

$$N = \frac{\text{chlór}}{25} + \frac{\text{chlorid rtuťnatý}}{20} + \frac{\text{dimethyl sulfát}}{20} + \frac{\text{fenol}}{200} + \frac{\text{thiofenol}}{200}$$

$$N = \frac{15}{25} + \frac{6.7}{20} + \frac{0.45}{20} + \frac{30}{200} + \frac{5}{200} = 1,13 \text{ což je } > 1$$

Výsledkem použití sčítacího vzorce v příkladu 2 je zařazení objektu do skupiny B.

Příloha č. 2: Návrh protokolárního záznamu o „nezařazení“ podle § 4, odst. 1 zákona

PROTOKOLÁRNÍ ZÁZNAM – VZOR 1

Protokol pro účely zaslání krajskému úřadu a pro účely kontroly (§ 4, odst. 1)

Identifikace objektu nebo zařízení Název objektu /zařízení: Ulice: Místo a PSČ: tel/fax/e-mail: IČ:
Společnost..... na základě povinnosti podle § 3 zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o prevenci závažných havárií), zpracovala v jí vlastněném (užívaném) objektu (zařízení), v němž jsou umístěny nebezpečné látky, podle požadavku § 3 odst. 1 písm. a) jejich seznam (příloha č. 1 protokolu) a zjistila, že jejich umístěné množství je větší než 2% množství stanovené ve sloupci 1 tabulky I nebo tabulky II uvedených v příloze č. 1 zákona o prevenci závažných havárií, ale nevztahují se na ni povinnosti navrhnout zařazení objektu nebo zařízení do skupiny A nebo B. Popis výpočtu podle § 3 odst. 2 písm. b) je uveden v příloze č. 2 tohoto protokolu. Tento protokolární záznam se vydává podle § 4 odst. 1 pro účely zaslání krajskému úřadu a pro účely kontroly podle §§ 33 a 34 zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.
Podpis statutárního orgánu způsobem stanoveným v obchodním rejstříku Jméno: Příjmení: Funkce: Podpis:

Příloha č. 1 protokolárního záznamu: seznam podle § 3 odst. 1, písm. a)

Příloha č. 2 protokolárního záznamu: popis výpočtu podle § 3 odst. 2, písm. b)

**Příloha č. 3: Návrh protokolárního záznamu o „nezařazení“ podle
§ 4, odst. 2 zákona**

PROTOKOLÁRNÍ ZÁZNAM – VZOR 2

Protokol pro účely kontroly (§ 4, odst. 2)

Identifikace objektu nebo zařízení Název objektu /zařízení: Ulice: Místo a PSČ: tel/fax/e-mail: IČ:
Společnost..... na základě povinnosti podle § 3 zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií) zpracovala v jí vlastněném (užívaném) objektu (zařízení), v němž jsou umístěny nebezpečné látky, podle požadavku § 3 odst. 1 písm. a) jejich seznam (příloha č. 1 protokolu) a zjistila, že jejich umístěné množství je rovno nebo menší než 2% množství stanovené ve sloupci I tabulky I nebo tabulky II uvedených v příloze č. 1 zákona o prevenci závažných havárií nebo se tyto látky vůbec nevyskytují. Tento protokolární záznam se vydává podle § 4 odst. 2 pro účely kontroly podle §§ 33 a 34 zákona č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií.
Podpis statutárního orgánu způsobem stanoveným v obchodním rejstříku Jméno: Příjmení: Funkce: Podpis:

Příloha č. 1 protokolárního záznamu: seznam podle § 3 odst. 1, písm. a)

OBJEDNÁVKY

měsíčníků **Věstník MŽP a Zpravodaj MŽP**
s čtvrtletníkem **EIA – IPPC – SEA**
a dalšími tiskovinami pro rok 2006 zasílejte na adresu

SEVT, a. s.
Pekařova 4, 181 06 Praha 8
tel.: 283 090 352, 283 090 354
fax: 233 553 422, e-mail: sevt@sevt.cz

Roční předplatné uvedených měsíčníků a čtvrtletníku s přílohami činí 750 Kč.
Jednotlivá čísla je možné zakoupit do vyprodání zásob samostatně.

Předplatitelé si mohou vyžádat elektronickou verzi periodik v pdf-souboru.
Pokud máte o tuto službu zájem, pošlete e-mail na adresu faq@env.cz a v něm
uvedte **periodikum**, které chcete dostávat, **zákaznické číslo**, které máte
přiděleno od SEVT, a abonentní **adresu**.